

PODSUMOWANIE ZAWIERAJĄCE UZASADNIENIE WYBORU PRZYJĘTEGO DOKUMENTU W ODNIESIENIU DO ROZPATRYWANYCH ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH

Program ochrony środowiska przed hałasem dla Miasta Gliwice na lata 2013 - 2017 sporządzony został jako dokument określający kierunki działań dążących do poprawy klimatu akustycznego miasta Gliwice. Dokument w pełni wypełnia zapisy rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 października 2002 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinien odpowiadać program ochrony środowiska przed hałasem (Dz. U. Nr 179, poz. 1498), dlatego nie przewiduje się dla niego rozwiązań alternatywnych. Wybór poszczególnych obszarów oraz kolejność podejmowanych działań wynika ściśle z zapisów rozporządzenia i jest oparty o zdefiniowany w nim wskaźnik M charakteryzujący wielkość przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu i liczbę mieszkańców na terenie tego przekroczenia. Program został opracowany na podstawie zaktualizowanej w 2013 r. Mapy Akustycznej dla Gliwic i obejmuje swym zakresem cały obszar miasta. Analiza mapy akustycznej pozwoliła wybrać, w każdym z obszarów planowanych działań, rozwiązania najbardziej korzystne pod względem efektywności. Dla Programu przeprowadzono strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko.

1. Ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko

Obowiązek przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla Programu ochrony środowiska przed hałasem dla Miasta Gliwice na lata 2013 – 2017 wynikał z art. 46 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r., Nr 199, poz. 1227 z późn. zm.). W ramach oceny przygotowywana była Prognoza oddziaływania na środowisko. Ponieważ Prognoza opierała się na ogólnych informacjach dotyczących przyszłych inwestycji, pokazuje w sposób ogólny kierunki, w których mogą zmierzać przyszłe działania w zakresie ochrony środowiska, w tym działania związane z ochroną przed hałasem.

W ramach analiz wpływu Programu na środowisko, dokonano rozpoznania działań dotyczących ograniczenia oddziaływania hałasu na środowisko, przewidzianych w ocenianym Programie. Następnie określono prawdopodobne oddziaływania, jakie mogą być generowane przez te działania na określone elementy środowiska i przeprowadzono ocenę oddziaływania na środowisko, uwzględniając jednocześnie charakter i stan środowiska w miejscu realizacji działań (czyli obszaru przewidywanego możliwego oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko).

Z Mapy Akustycznej Gliwic wynika, że największy wpływ na klimat akustyczny w mieście ma hałas drogowy. Zakres Programu, którego dotyczy prognoza oddziaływania na środowisko, obejmuje więc analizę obszarów sąsiadujących z ulicami, na których przekroczone zostały dopuszczalne poziomy hałasu (występuje negatywne oddziaływanie na klimat akustyczny) oraz wskazuje działania mające na celu ograniczenie oddziaływania hałasu do wartości dopuszczalnych.

W ramach opracowania zaproponowano dla wszystkich tych ulic działania naprawcze, które należy zrealizować w pierwszej kolejności (w czasie trwania Programu).

Wśród proponowanych działań naprawczych (krótkoterminowych) znajdują się przede wszystkim takie inwestycje jak przebudowa ulic i budowa nowych dróg, co wiąże się ze zmianą nawierzchni i upłynnieniem ruchu. Inwestycjami mającymi wpływ na klimat akustyczny w mieście są również: budowa obwodnicy centrum od ul. Toszeckiej do ul. Rybnickiej oraz Budowa Drogowej Trasy Średnicowej. Inwestycje te spowodują przejęcie części ruchu z ulic miejskich Gliwic. Wpłyną natomiast niekorzystnie na klimat akustyczny obszarów położonych w ich sąsiedztwie. Jednakże negatywny wpływ przedsięwzięć na środowisko zostanie zminimalizowany poprzez zastosowanie środków ochrony przed hałasem określonych w wydanych dla przedsięwzięć drogowych decyzjach środowiskowych.

W ramach strategii długoterminowej określono grupy przedsięwzięć mających na celu poprawę klimatu akustycznego w mieście, których realizacja odbywać się będzie w dłuższej perspektywie czasowej niż czas obowiązywania przedmiotowego Programu. Podobnie jak w przypadku strategii krótkookresowej część działań naprawczych ma charakter inwestycyjny. Wynikają one ściśle z zapisów Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Gliwice i również będą realizowane niezależnie od przedmiotowego Programu.

W ramach polityki długookresowej proponowano realizację następujących grup działań:

- realizacja inwestycji obszarowych mających na celu uspokojenie ruchu poprzez ograniczenie ruchu tranzytowego, upłynnienie ruchu z kontrolą prędkości,
- zapewnienie priorytetu komunikacji zbiorowej,
- polityka parkingowa („park and ride” i inne rodzaje),
- planowanie przestrzenne uwzględniające zagrożenia hałasem,
- skuteczne i konsekwentne egzekwowanie ograniczeń:
 - a) ruchu (strefy ruchu uspokojonego),
 - b) prędkości (szczególnie w porze nocy),
 - c) tonażu.

Wszystkie te działania mają na celu poprawę stanu środowiska w zakresie oddziaływania hałasu. Część z nich będzie miała również pozytywny wpływ na inne elementy środowiska np.: zmniejszenie oddziaływania w zakresie zanieczyszczenia powietrza (uspokojenie ruchu i ograniczenia ruchu, prędkości czy tonażu) czy bezpieczeństwa ruchu drogowego. Nie prognozuje się, aby ich realizacja znacząco wpłynęła na pogorszenie standardów środowiskowych na terenie miasta Gliwice.

Działania naprawcze określone w przedmiotowym Programie ochrony środowiska przed hałasem dla Miasta Gliwice nie będą powodowały wystąpienia bezpośredniego oddziaływania na rezerwat „Las Dąbrowa”. Jest on zlokalizowany w znacznej odległości od działań inwestycyjnych, które będą realizowane przez zarządców dróg i ulic w ramach Programu. Pozostałe grupy działań mają charakter naprawczy (wpływający na poprawę przede wszystkim klimatu akustycznego Gliwic) i z założenia nie będą powodowały negatywnego oddziaływania na środowisko, w tym na rezerwat „Las Dąbrowa”.

2. Opinia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach oraz Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego

Zgodnie z art. 57 ust. 1 pkt 2 oraz art. 58 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r., Nr 199, poz. 1227 z późn. zm.) zwrócono się do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach oraz Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego z prośbą o zaopiniowanie „Programu ochrony środowiska przed hałasem” dla Miasta Gliwice oraz prognozy oddziaływania na środowisko dla tego dokumentu. Zarówno Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach (pismem z dnia 25 lipca, znak: WOOS.410.263.2013.MG), jak i Śląski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny (pismem z dnia 31 lipca 2013 r., znak NS-NZ.042.8.2013.AG) zaopiniował pozytywnie projekt Programu wraz z prognozą.

3. Zgłoszone uwagi i wnioski

Uwagi i wnioski do projektu „Programu ochrony środowiska przed hałasem” dla Miasta Gliwice na lata 2013 – 2017 można było składać w postępowaniu z udziałem społeczeństwa. Postępowanie to prowadzone było na podstawie art. 54 ust. 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r. Nr 199, poz. 1227 z późn. zm.) oraz art. 119 ust. 2a ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r., Nr 25, poz. 150 z późn. zm.).

Informacja o rozpoczęciu postępowania z udziałem społeczeństwa, o możliwości zapoznania się z dokumentacją sprawy, o sposobie, miejscu i terminie składania uwag, wniosków i zastrzeżeń została podana do publicznej wiadomości. Projekt „Programu ochrony środowiska przed hałasem” dla Miasta Gliwice na lata 2013 – 2017 i Prognoza oddziaływania na środowisko, do których można było składać uwagi i wnioski, zostały udostępnione w Biuletynie Informacji Publicznej (<http://bip.gliwice.eu/strona=10531>). Ponadto przedmiotowe dokumenty zostały wyłożone do wglądu w Wydziale Środowiska Urzędu Miejskiego w Gliwicach przy ul. Zwycięstwa 21. W ramach postępowania z udziałem społeczeństwa zostało także zorganizowane otwarte spotkanie informacyjne, podczas którego można było również zgłaszać uwagi i wnioski do opracowywanych dokumentów. W postępowaniu z udziałem społeczeństwa w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko nie wpłynęły żadne uwagi, wnioski ani zastrzeżenia od społeczeństwa do opracowywanych dokumentów.

4. Wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko

Granica państwa położona jest około 60 km od miasta Gliwice. Nie przewiduje się zatem możliwości wystąpienia transgranicznego oddziaływania na środowisko związanego z realizacją przedmiotowego Programu.

Nie prowadzono postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko.

5. Propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu

Podstawowymi elementami monitoringu skutków realizacji postanowień „Programu ochrony środowiska przed hałasem” dla Miasta Gliwice są raporty z postępu realizacji działań mających na celu poprawę klimatu akustycznego w mieście, sporządzane przez zarządców źródeł hałasu i przekazywane koordynatorowi Programu (Prezydentowi Miasta Gliwice), po zakończeniu każdego roku kalendarzowego do końca lutego.

Elementami kontroli mogą być także dokumenty sporządzane w ramach podejmowanych inwestycji, do których można zaliczyć:

- raporty oddziaływania na środowisko,
- analizy porealizacyjne.
- wyniki pomiarów hałasu wykonywanych przed i po realizacji inwestycji.

Dodatkowo dokumentami, które umożliwiają prowadzenie monitoringu środowiska w kontekście podjętych działań naprawczych opisanych w Programie są:

- wykonywane co 5 lat mapy akustyczne dla Miasta Gliwice,
- wyniki okresowych pomiarów hałasu prowadzonych przez zarządców źródeł hałasu,
- przeglądy ekologiczne w zakresie oddziaływania akustycznego wykonywane dla obszarów zlokalizowanych w granicach administracyjnych Miasta,
- wszystkie inne opracowania środowiskowe wykonywane w zakresie oddziaływania akustycznego źródeł dźwięku zlokalizowanych na terenie Gliwic.

Ponadto, niezbędnym działaniem jest prowadzenie monitoringu podejmowania nowych inwestycji, aby były one realizowane w sposób nie zwiększający ilości osób narażonych na nadmierne oddziaływanie hałasu.

UZASADNIENIE ZAWIERAJĄCE INFORMACJE O UDZIALE SPOŁECZEŃSTWA PRZY SPORZĄDZENIU DOKUMENTU

1. Przedmiot postępowania

Przedmiotem postępowania z udziałem społeczeństwa był projekt „Programu ochrony środowiska przed hałasem” dla Miasta Gliwice na lata 2013 – 2017 wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko. Celem podania do publicznej wiadomości opracowanych dokumentów było przedstawienie założeń i celów przedmiotowego opracowania oraz zapoznanie się z wnioskami i spostrzeżeniami dotyczącymi problemów mieszkańców związanych z uciążliwością hałasu na terenie Gliwic.

2. Podstawa prawna

Postępowanie z udziałem społeczeństwa prowadzone było w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko na podstawie art. 54 ust. 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r. Nr 199, poz. 1227 z późn. zm.) oraz art. 119 ust. 2a ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r., Nr 25, poz. 150 z późn. zm.).

3. Organizacja i forma postępowania

Projekt „Programu ochrony środowiska przed hałasem” dla Miasta Gliwice na lata 2013 – 2017 wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, do których można było składać uwagi i wnioski zostały udostępnione w Biuletynie Informacji Publicznej (<http://bip.gliwice.eu/strona=10531>). Ponadto przedmiotowe dokumenty zostały wyłożone do wglądu w Wydziale Środowiska Urzędu Miejskiego w Gliwicach przy ul. Zwycięstwa 21 w godzinach pracy urzędu. W ramach postępowania z udziałem społeczeństwa zostało także zorganizowane otwarte spotkanie informacyjne, podczas którego można było zgłaszać uwagi i wnioski do opracowywanych dokumentów. Spotkanie to odbyło się w Urzędzie Miejskim w Gliwicach.

4. Terminy postępowania

Postępowanie z udziałem społeczeństwa rozpoczęło się w dniu 18 lipca 2013 r. Zgodnie z art. 39 ust. 1 pkt. 4 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r., Nr 199, poz. 1227 z późn. zm.) termin, w którym możliwe było składanie uwag i wniosków do projektu Programu wynosił 21 dni. Spotkanie otwarte z możliwością udziału mieszkańców miasta odbyło się natomiast w dniu 1 sierpnia 2013 r. od godz. 12:00 do godz. 17:00. Postępowanie zakończyło się 8 sierpnia 2013 r.

5. Sposób uwzględnienia uwag, wniosków i zastrzeżeń zgłoszonych w ramach postępowania

Organem właściwym do rozpatrzenia uwag, wniosków i zastrzeżeń był Prezydent Miasta Gliwice. W ramach postępowania z udziałem społeczeństwa nie wpłynęły żadne wnioski, uwagi ani zastrzeżenia od społeczeństwa.

6. Opinia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach oraz Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego

Zgodnie z art. 57 ust. 1 pkt 2 oraz art. 58 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r., Nr 199, poz. 1227 z późn. zm.) zwrócono się do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach oraz Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego z prośbą o zaopiniowanie „Programu ochrony środowiska przed hałasem” dla Miasta Gliwice oraz prognozy oddziaływania na środowisko dla tego dokumentu. Zarówno Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach (pismem z dnia 25 lipca, znak: WOOS.410.263.2013.MG), jak i Śląski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny (pismem z dnia 31 lipca 2013 r., znak NS-NZ.042.8.2013.AG) zaopiniowali pozytywnie projekt Programu wraz z prognozą.